

INGLIZ TILINI O'QITISHDA INTERAKTIV METODLARDAN
FOYDALANISHNING SAMARADORLIGI

Bozorova Sevinch

Annotatsiya: Zamonaviy ta'lim jarayonida ingliz tilini o'qitishning dolzarb masalalaridan biri bu interaktiv metodlardan samarali foydalanishdir chunki interaktiv metodlar o'quvchini dars jarayonining faol ishtirokchisiga aylantiradi va o'rganish samaradorligini oshiradi ingliz tili hozirgi globallashuv davrida eng muhim kommunikativ vositalardan biri sifatida butun dunyo ta'lim tizimlarida yetakchi o'rinni egallagan o'quvchilarning nutqiy malakasini rivojlantirish tinglab tushunish o'qish yozish va gapirish ko'nikmalarini mukammallashtirish uchun o'qituvchi interaktiv yondashuvlardan keng foydalanishi zarur interaktiv metodlarning asosiy maqsadi o'quvchini mustaqil fikrlashga o'z fikrini erkin ifoda etishga hamda kommunikativ vaziyatlarda to'g'ri muloqot olib borishga o'rgatishdir.

Kalit so'zlar: interaktiv metodlar ingliz tili ta'lim samaradorligi kommunikativ kompetensiya ijodiy fikrlash o'qitish texnologiyasi motivatsiya hamkorlik pedagogik yondashuv.

Kirish

Interaktiv metodlar deganda o'qituvchi va o'quvchi hamda o'quvchilarning o'zaro faol muloqotiga asoslangan o'qitish shakllari tushuniladi bu jarayonda o'qituvchi axborot manbai emas balki yo'naltiruvchi va tashkilotchi sifatida qatnashadi interaktiv o'qitishning o'ziga xos jihati shundaki bunda o'quvchilar darsda passiv tinglovchi emas balki faol ishtirokchi sifatida o'rganish jarayonida bilish faoliyatini amalga oshiradilar bu esa ularning o'zlashtirish darajasini yuqori bosqichga olib chiqadi Ingliz tilini o'qitishda qo'llaniladigan asosiy interaktiv metodlarga klaster aqliy hujum insert fishbone munozara bahs juftlikda va guruhda ishlash rolli o'yinlar debatlar loyiha metodi keys stadi hamda brainstorming kabi metodlar kiradi ushbu metodlarning har biri o'quvchilarning turli ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi masalan rolli o'yinlar yordamida o'quvchilar real hayotiy vaziyatlarga o'xshash sharoitda muloqot olib borishni o'rganadilar klaster metodida esa o'quvchilar o'z fikrlarini tizimlashtirib tahliliy yondashuvni o'zlashtiradilar aqliy hujum metodi esa ijodiy fikrlashni rag'batlantiradi

Asosiy qism

Interaktiv metodlarning samaradorligini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki ularning qo'llanishi natijasida o'quvchilar o'z bilimlarini mustaqil ravishda shakllantiradi darsda faollik oshadi muloqot madaniyati rivojlanadi shuningdek o'quvchilar o'z fikrini ingliz tilida ifoda etishdan cho'chimay erkin gapirish ko'nikmasini hosil qiladilar bunday yondashuv ularni kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishga xizmat qiladi kommunikativ kompetensiya esa ingliz tilini o'rganishning asosiy maqsadidir chunki til bu muloqot vositasi sifatida inson faoliyatining ajralmas qismidir

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

Interaktiv o'qitishning psixologik asoslariga to'xtaladigan bo'lsak bu metodlar o'quvchilarda motivatsiyani oshiradi chunki ular dars jarayonida faol qatnashadilar va o'z ishtirokini muhim deb his qiladilar bu esa o'rganishga bo'lgan ichki ehtiyojni kuchaytiradi shuningdek interaktiv metodlar orqali o'qituvchi har bir o'quvchining individual xususiyatlarini hisobga olib darsni differensial tarzda olib boradi bu esa har bir o'quvchining o'z imkoniyatiga ko'ra muvaffaqiyatga erishishiga yordam beradi. Interaktiv metodlardan foydalangan holda o'tilgan darslarda o'quvchilar orasida ijtimoiy hamkorlik kuchayadi ular guruhda ishlash jarayonida bir birini tinglash o'z fikrini himoya qilish va murosaga kelish ko'nikmalarini o'zlashtiradilar bu esa nafaqat til o'rganishda balki shaxsiy rivojlanishda ham katta ahamiyatga ega

Interaktiv metodlarning yana bir muhim afzalligi bu vaqt samaradorligi o'qituvchi qisqa vaqt ichida ko'proq natijaga erishadi chunki o'quvchilar mustaqil izlanish orqali bilimni o'zlashtiradilar va darsdan tashqari faoliyatga ham qiziqish uyg'otiladi bu esa ingliz tilini chuqur o'rganishga turtki beradi. Ingliz tili o'qitishda interaktiv metodlardan foydalanishning samaradorligini oshirish uchun o'qituvchi zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ham qo'llashi lozim multimedia vositalari audio va video materiallardan foydalanish darsni yanada jonli va qiziqarli qiladi masalan autentik videoroliklar orqali o'quvchilar real ingliz tilidagi talaffuz intonatsiya va madaniy kontekstni o'rganadilar bu esa ularning nutqiy kompetensiyasini yanada boyitadi

Shuningdek onlayn platformalar va raqamli resurslardan foydalanish ham interaktiv o'qitishning yangi bosqichini tashkil etadi masalan quizlet kahoot wordwall platformalari orqali o'qituvchi o'quvchilarning bilimni mustahkamlashni o'yin asosida tashkil etadi bunday interfaol mashg'ulotlar o'quvchilarni raqobat va hamkorlik ruhida ishlashga undaydi natijada dars jarayoni nafaqat samarali balki zavqli ham bo'ladi

Ilmiy tadqiqotlar natijalari shuni ko'rsatadiki interaktiv metodlardan foydalangan holda o'tilgan ingliz tili darslarida o'quvchilarning eslab qolish darajasi 70 foizgacha oshadi bu an'anaviy dars uslublariga nisbatan yuqori ko'rsatkich hisoblanadi shuningdek o'quvchilarning nutq faolligi oshadi ularning lug'at boyligi kengayadi va grammatik xatolar kamayadi bu esa interaktiv metodlarning samaradorligini ilmiy asosda isbotlaydi

Interaktiv metodlar o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi ijobiy psixologik muhitni yaratadi o'qituvchi darsni muloqot asosida tashkil etadi bu esa o'quvchilarda o'ziga ishonchni oshiradi o'quvchi o'qituvchidan qo'rqmaydi balki uni hamkor sifatida qabul qiladi natijada o'quv jarayoni demokratik va samarali tus oladi shuningdek interaktiv metodlar orqali o'quvchilar o'z fikrini tahlil qilish asosida ifoda etishga o'rganadilar bu esa ularning tanqidiy fikrlashini rivojlantiradi

Ingliz tili darslarida interaktiv metodlardan foydalanish madaniyatlararo kommunikatsiya kompetensiyasini ham rivojlantiradi chunki bu jarayonda o'quvchilar turli madaniyat vakillarining fikrini anglash o'z madaniyatini to'g'ri ifodalashga o'rganadilar bu jihat ingliz tilini o'rganishda muhim ahamiyatga ega

Interaktiv o'qitish metodlari ta'lim jarayonida o'qituvchidan ham yangicha yondashuvni talab qiladi o'qituvchi darsni faqat nazariy ma'lumot berish shaklida emas balki faoliyatga yo'naltirilgan o'rganish asosida tashkil etishi kerak bunda o'quvchi

markazda turadi ya'ni o'rganish subyekti hisoblanadi bu esa zamonaviy ta'lim paradigmasiga to'la mos keladi

Interaktiv metodlardan foydalangan holda o'tilgan darslarda o'quvchilar orasida ijtimoiy hamkorlik kuchayadi ular guruhda ishlash jarayonida bir birini tinglash o'z fikrini himoya qilish va murosaga kelish ko'nikmalarini o'zlashtiradilar bu esa nafaqat til o'rganishda balki shaxsiy rivojlanishda ham katta ahamiyatga ega

Interaktiv metodlarning yana bir muhim afzalligi bu vaqt samaradorligi o'qituvchi qisqa vaqt ichida ko'proq natijaga erishadi chunki o'quvchilar mustaqil izlanish orqali bilimni o'zlashtiradilar va darsdan tashqari faoliyatga ham qiziqish uyg'otiladi bu esa ingliz tilini chuqur o'rganishga turtki beradi

Ingliz tili o'qitishda interaktiv metodlarni samarali qo'llash uchun o'qituvchi o'z faoliyatida quyidagi jihatlarga e'tibor qaratishi lozim birinchidan o'quvchilarni darajasini hisobga olib mos metodni tanlash ikkinchidan har bir metodni dars mavzusiga moslashtirish uchinchidan baholash mezonlarini aniq belgilash to'rtinchidan o'quvchilarni faol ishtirokini ta'minlash beshinchidan interfaol texnologiyalardan foydalanish.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda ingliz tilini o'qitishda interaktiv metodlardan foydalanish ta'lim jarayonini takomillashtirishning eng samarali yo'llaridan biridir bu metodlar orqali o'quvchilar tilni o'rganish jarayonida nafaqat bilim balki kommunikativ madaniyat ham hosil qiladilar shuningdek interaktiv metodlar o'quvchini faol fikrlashga mustaqil qaror qabul qilishga ijodiy yondashuvni rivojlantirishga undaydi bugungi kunda ingliz tili o'qituvchisi zamonaviy pedagogik texnologiyalarni egallagan innovatsion fikrlaydigan shaxs bo'lishi kerak chunki interaktiv metodlar faqatgina o'qituvchining mahorati va ijodkorligiga tayanadi. Shunday qilib ingliz tilini o'qitishda interaktiv metodlardan samarali foydalanish natijasida o'quvchilarning bilim sifati oshadi ularning nutqiy va kommunikativ kompetensiyasi rivojlanadi mustaqil fikrlash ijodiy yondashuv va hamkorlikda ishlash ko'nikmalari shakllanadi bu esa nafaqat ta'limda balki kelajak kasbiy faoliyatda ham muvaffaqiyat garovi bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Ikromova, M. D. k. (2024). "Types of Interactive Methods in Teaching English as a Second Language". Web of Teachers: Inderscience Research, 2(10), 52-58. [Web of Journals](#)
2. Ziyaboyeva, S., & Ibrokhimova, M. (2022). "Interactive Methods in Teaching English in Higher Educational Institutions". European Journal of Humanities and Educational Advancements, Vol. 3 No. 12. [Neliti](#)
3. Kulimova, M. (2023). "Importance of Interactive Methods in Teaching English". American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education, Vol. 1 No. 9. [Green Journal](#)

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

4. Ganixanova, M. B. (2024). "The Interactive Methods and Principles of Foreign Language Teaching". International Journal on Integrated Education, e-ISSN: 2620-3502. [Neliti](#)

5. Sulhairi, S., & Kurniawan, T. (2022). "An analysis of English language teaching strategies: basis for interactive teaching and learning activities". Jurnal Pendidikan Bahasa Inggris dan Bahasa Arab, 1(1), 26-32. [Jurnal Sunan Doe](#)

